

Kold krig og kiksekage

ARBEJDERMUSEET

Lærervejledning og elevopgaver

Kold krig og kiksekage

- et forløb for STX og HF om hverdagsliv i skyggen af ideologiernes kamp i 1950erne.

Forsidefoto:

Sovjetunionens generalsekretær Nikita Khrusjtjov og USA's vicepræsident Richard Nixon diskuterer ideologi, storpolitik – og køkkenapparater – i den såkaldte *Kitchen debate* på den amerikanske udstilling i Moskva i 1959.

Intro

Vi glæder os til at byde dig og dine elever velkommen til undervisningsforløbet *Kold krig og kiksekage*.

Lærervejledningen er udarbejdet med det formål at styrke elevernes læring gennem muligheden for at integrere undervisningen på museet med undervisningen på skolen før og efter museumsundervisningen. Materialet indeholder konkrete forslag til opgaver, kilder og baggrundslitteratur. Sammen med præciseringen af forløbets læringsmål håber vi, at både elever og lærere oplever en sammenhæng mellem undervisningen i skolen og på Arbejdermuseet.

Om forløbet

Fag:

Historie, samfundsfag

Målgruppe:

STX og HF

Varighed:

Forløbets varighed er 60 minutter

Forløbet understøtter følgende faglige mål og kernestof for elever på STX (historie A):

- Eleverne opnår indsigt i hvordan historiefaget kan medvirke til at forstå og løse problemer i nutiden
- Ideologiernes kamp I det 20. århundrede
- Historiebrug og –formidling

Omsatte læringsmål:

Eleverne undersøger den lille historie (hverdagsliv i 1950erne) og kobler det til den store historie (den kolde krig).

Om undervisning på Arbejdermuseet

Undervisningen på Arbejdermuseet tager udgangspunkt i en socialkonstruktivistisk tilgang til læring. Undervisningen bygger på dialog, variation og sanselighed.

Før undervisningen på Arbejdermuseet

Ved at arbejde med emnet før undervisningen på Arbejdermuseet skabes der et grundlag for, at alle elever får de bedst mulige forudsætninger for at kunne indgå aktivt i undervisningen på museet.

Hvad?	Hvordan?	Hvorfor?
Baggrundsviden	Det første kapitel i undervisningsmaterialet <i>Kold krig og kiksekage – Arbejderfamilien mellem storpolitik og hverdagstrængsler</i> (s. 4-10) giver en god introduktion til emnet.	Eleverne introduceres til emnet
Refleksion	Eleverne diskuterer følgende individuelt eller 2 og 2: Når jeg hører sætningen "Kold krig og kiksekage, så tænker jeg på..." Lav optag på elevernes refleksioner, og gem tavlen (den skal bruges igen efter museumsbesøget). Hvilke tanker, associationer og spørgsmål dukker der op?	For at aktivere elevernes forforståelse inden museumsbesøget

Efter undervisningen på Arbejdermuseet

Med eftermaterialet kan I tilbage i klassen arbejde med forskellige niveauer af opsamling og konsolidering af forløbets emner og pointer. Opgaverne strækker sig fra det repeterende til det medskabende, det reflekterende og aktualiserende.

Hvad?	Hvordan?	Hvorfor?
	<p>Find tavlen med elevernes refleksioner inden museumsbesøget frem. Eleverne diskuterer atter følgende individuelt eller 2 og 2:</p> <p>Når jeg hører sætningen "Kold krig og kiksekage, så tænker jeg på..."</p> <p>Lav optag på elevernes refleksioner: Hvilke nye perspektiver og refleksioner er kommet til? Hvad står mere tydeligt? Og hvilke nye spørgsmål er dukket op?</p>	<p>For at skabe transfer mellem undervisningen på Arbejdermuseet og hjemme i klassen</p>
<p>Kildearbejde og perspektivering</p>	<p>På museet undersøgte eleverne aspekter af hverdagsliv i Danmark skyggen af den kolde krig. Den kolde krig var sammenfiltret med elementer af hverdagsliv fra starten, og hverdagskultur, populærkultur og "the American way of life" var en del af amerikansk <i>soft power</i> fra begyndelsen.</p> <p>Eleverne kan derfor med fordel undersøge køkkendebatten – <i>The Kitchen Debate</i> – mellem den daværende amerikanske vicepræsident Richard Nixon og den sovjetiske statsleder Nikita Khrusjtjov i Moskva, 1959.</p> <p>Opgaver:</p> <p>1: Læs den korte artikel "Kold krig i køkkenudstillingen" (se link herunder).</p> <p>2: Sammenfat: Hvordan kunne noget så hverdagsagtigt som en køkkenudstilling blive skueplads for en storpolitisk debat?</p> <p>3: Se debatten på Youtube og læs den transkriberede version (se links herunder).</p> <p>4: Diskutér de to debattørers valg af debattemner, kropssprog, ordvalg (og kropssprog i videoen). Hvem</p>	<p>Fra mikro til makro: Eleverne følger op på museums-undervisningens fokus på den lille historie i den store historie, og undersøger hvordan hverdagslivsaspekter er blevet brugt i storpolitiske debatter.</p>

	<p>"vinder" debatten? Argumentér hvorfor?</p> <p>5: Læs artiklen Nixon og Khrusjtjov diskuterede køkkener" (link herunder).</p> <p>6: På hvilke måder blev den amerikanske køkkendrøm modtaget i Danmark? Hvilke fordele og ulemper så man ved den måde at indrette sig på?</p>	
Formidling og remediering	<p>Eleverne arbejder i små grupper:</p> <p>Opgave:</p> <p>1950er-udstillingen på Arbejdermuseet er ret gammel. Den skildrer året 1958, og da udstillingen åbnede i 1983, var det kun 25 år siden. Det betyder, at folk kom og så den med andre forudsætninger, end man gør i dag. Det var jo næsten lige sket!</p> <p>Forestil jer, at I skal lave en udstilling om den kolde krig. I har 4 rum på hver 50 m² til rådighed. I kan lave en skitse over udstillingen, og forklare hvad der skal være med i den.</p> <p>1: Vælg jeres overordnede kold krigs-fokus. Fx Hverdagsliv? Storpolitik? Atomfrygt? Rumkapløb? Satellitkrig? Ideologiernes kamp? Køkkendebatten?</p> <p>2: Lav research på jeres valg!</p> <p>3: Overvej: Hvilke aspekter skal med? Hvilke temaer? Hvilke begivenheder eller konflikter skal med? Hvilke genstande og fortællinger er vigtige – og hvilke skal vælges fra?</p> <p>Skriv en introtekst til udstillingen, som præsenterer indholdet for de besøgende gæster.</p> <p>Afslut med en udstillingsåbning, hvor I præsenterer for hinanden.</p>	<p>Eleverne bliver bevidste om formidling samt at træffe valg og fravalg ift at formidle kompliceret stof.</p>

Fremstillinger og kilder:

Petersen, Irene Berg: "Nixon og Khrusjtjov diskuterede køkkener" Videnskab.dk, 2010:
<https://videnskab.dk/kultur-samfund/nixon-og-khrusjtjov-diskuterede-kokkener>

Rubin, Marcus: "Kold krig i køkkenudstillingen" . Politiken, 12/8 2015:
<https://politiken.dk/magasinet/feature/art5585202/Kold-krig-i-k%C3%B8kkenudstillingen>

Nixon Foundation via Youtube (2012): The Kitchen Debate (1959):
<https://www.youtube.com/watch?v=XRgOz2x9c08>

Ashbrook Center at Ashland University: "The Kitchen debate" (debatten transkriberet):
<https://teachingamericanhistory.org/library/document/the-kitchen-debate/>

Lærematerialer:

Adersen, Thorkild: *Kold krig og kiksekage. Arbejderfamilien mellem storpolitik og hverdagstrængsler*. Skoletjenesten/Arbejdermuseet, 2004. [Kan downloades fra arbejdermuseet.dk/undervisning/publikationer/](http://arbejdermuseet.dk/undervisning/publikationer/)

Andersen, Birgit: *Farlig Ungdom. Anderumper, strutskårter og hvad der fulgte...* Skoletjenesten/Arbejdermuseet, 1992. [Kan downloades fra arbejdermuseet.dk/undervisning/publikationer/](http://arbejdermuseet.dk/undervisning/publikationer/).